

Ισπανοί αναρχικοί στις κοιλάδες της Ουαλίας

Μια σύντομη αναφορά στους Ισπανούς ανθρακωρύχους στη Νότια Ουαλία και τη σχέση τους -ορισμένες φορές θετική, μερικές φορές τεταμένη- με τον πληθυσμό των τοπικών ορυχείων.

Ακριβώς όπως ο Γαλλο-ιταλός αναρχικός ανθρακωρύχος Lawrence Storione εισήγαγε επαναστατικές ιδέες στην περιοχή Fife της Σκωτίας, έτσι έκαναν και οι Ισπανοί αναρχικοί και σοσιαλιστές ανθρακωρύχοι και χαλυβουργοί στη Νότια Ουαλία σε ελάχιστα γνωστές συνθήκες.

Η εταιρία Orconero Iron Ore Company στη βόρεια Ισπανία ήταν θυγατρική της επιχείρησης σιδήρου Dowlais στη Νότια Ουαλία από το 1873. Το 1900, αρκετές εκατοντάδες Ισπανοί εργαζόμενοι και οι οικογένειές τους μεταφέρθηκαν στο Dowlais από τη βόρεια Ισπανία, στο πλαίσιο αυτού που θεωρήθηκε τρόπος δραστηρικής περικοπής των μισθών των Ουαλών εργαζομένων. Κατασκευάστηκε ένας δρόμος ειδικά γι' αυτούς στην οδό Dowlais-King Alphonso, προς τιμήν του Ισπανού μονάρχη Alfonso XII και τους δόθηκαν δύο περιοχές της πόλης. Ωστόσο, αν η όλη ιδέα ήταν η υποτίμηση των Ουαλών εργατών αυτό ήταν ένα κακό σχέδιο, καθώς οι περισσότεροι από αυτούς που ήρθαν στη Νότια Ουαλία ήταν σοσιαλιστές ή αναρχικοί εργάτες που είχαν υποστεί βία και διώξεις για ανάλογη δραστηριότητα στην Ισπανία. Εντάχθηκαν αμέσως στα τοπικά συνδικάτα. Λίγο αργότερα, αρκετές ισπανικές οικογένειες μετακόμισαν στο ανθρακωρυχείο Abercrague στην κοιλάδα Swansea για να εργαστούν για μια γαλλική εταιρεία εξόρυξης που είχε ανοίξει εκεί.

“Το Abercrague, ένα ήσυχο μικρό χωριό ανθρακωρύχων μόλις μερικών χιλιάδων κατοίκων στην κορυφή της κοιλάδας Swansea, τώρα έχει πλέον γίνει ένα από τα πιο κοσμοπολίτικα στην περιοχή. Εκτός από Ουαλούς, Άγγλους, Σκωτσέζους και Ιρλανδούς που διαμένουν στην περιοχή, σημειώθηκε έντονη εισροή κατά τη διάρκεια των τελευταίων ετών από Γάλλους, Ισπανούς, Πορτογάλους, Γερμανούς, Βέλγους και άλλους καθώς βρέθηκε απασχόληση για όλους αυτούς στα τοπικά ανθρακωρυχεία. Οι Ισπανοί αποτελούν την ισχυρότερη αποικία και υπολογίζεται ότι ζουν εκεί πάνω από 200 συνολικά” (αναφέρεται στον O'Leary). Στο Abercrague οι Ισπανοί εγκαταστάθηκαν στην οδό Davies και το Brooklands Terrace, σε μια σειρά διώροφων εξοχικών κατοικιών. Η περιοχή έγινε γνωστή ως Ισπανική γραμμή (Spanish Row ή Espaniardos Row).

Μεταξύ εκείνων που έφτασαν στην Ουαλία ήταν ο αναρχικός Melchor Esteban. Ήταν εργάτης χάλυβα στο Μπιλμπάο. Αναρχικός και άθεος, βρήκε εργασία στα σιδηρουργεία Dowlais το 1907 και σύντομα μετακόμισε στο Διεθνές Ανθρακωρυχείο στο Abercraive. Είχε φέρει μαζί του την οικογένειά του, συμπεριλαμβανομένου του γιου του Gregorio, που γεννήθηκε το 1887, ο οποίος αργότερα έγινε εθελοντής στις διεθνείς ταξιαρχίες κατά τη διάρκεια του εμφυλίου πολέμου στην Ισπανία.

Η αγγλική αναρχική εφημερίδα “Freedom” ανέφερε για πρώτη φορά τις ισπανικές κοινότητες στην Ουαλία τον Ιούνιο του 1901, ως αποτέλεσμα μιας επίσκεψης στο Dowlais από τον Ισπανό αναρχικό Tarrida del Marmol και τον Ουαλό αναρχικό του Λονδίνου Sam Mainwaring (οι δυό τους συνεργάζονταν σε μια αναρχική εφημερίδα με το όνομα “The General Strike”). Ο Mainwaring πραγματοποίησε την πρώτη σοσιαλιστική περιοδεία στη Νότια Ουαλία μαζί με τον σύντροφό του σοσιαλιστή Leaguer Frank Kitz το 1887 και είχε συστήσει τον Σοσιαλιστικό Σύνδεσμο Νότιας Ουαλίας στο Landore το 1892.

Με τη χρήση των ισπανικών από τον del Marmol και των ουαλικών και αγγλικών από τον Mainwaring, ήταν σε θέση να καλμάρουν έντονες εντάσεις που προέκυπταν μεταξύ των διαφόρων κοινοτήτων. Εντάσεις εμφανίστηκαν ξανά το 1913, όταν έκαναν την εμφάνισή τους κάποια συναισθήματα ανάμεσα στους Ουαλούς ανθρακωρύχους ότι «κάποιοι ικανοί συνδικαλιστές» έχασαν τη δουλειά τους για χάρη των «ξένων». Μέσα σε ένα μήνα ο αριθμός των Ισπανών εργαζομένων υπήρξε αντικείμενο σχολίων, αν και με την προϋπόθεση ότι οι περισσότεροι συμπεριφέρονταν με υποδειγματικό τρόπο και είχαν καλές σχέσεις με τους ντόπιους εργαζόμενους. Ορισμένοι από τους Ισπανούς, συμπεριλαμβανομένων των παιδιών, μιλούσαν άπταιστα ουαλικά και αγγλικά, ενώ υπήρχαν και αρκετοί νέοι Ισπανοί εργαζόμενοι που υπερηφανεύονταν για τη βελτίωση του πολιτιστικού τους επιπέδου μέσω της αυτοδιδασκαλίας και αυτομόρφωσης. Τόσο ο Melchor Esteban όσο και ένας άλλος Ισπανός αναρχικός, ο Victoriano Lafuente, ήταν ενεργοί σε τοπικές επιτροπές υποθέσεων της Ομοσπονδίας Ορυχείων Νότιας Ουαλίας (SWMF). Επίσης, κανείς από τους Ισπανούς δεν χρωστούσε συνδρομές στην (προφανώς πολλά από τους νεαρούς Ισπανούς ήταν καλοί στο ράγκμπι και μερικοί αναδείχθηκαν πρωταθλητές ή είχαν μια διακεκριμένη καριέρα).

Σε λιγότερο από ένα μήνα αργότερα πραγματοποιήθηκε μια συνάντηση εργαζομένων από τα ανθρακωρυχεία Abercraive, Διεθνές και Gwaunycialwdd, όπου εξε-

τάστηκε αν ήταν σκόπιμο να απασχολούνται Ισπανοί, Γάλλοι και Γερμανοί εργάτες. Δημιουργήθηκαν επιτροπές με στόχο να πλησιάσουν τη διοίκηση για να διασφαλίσουν ότι δεν θα απασχολούνται περισσότεροι αλλοδαποί στα τρία αυτά ανθρακωρυχεία.

Σε αυτή την κατάσταση, ο αναρχικός Guy Aldred έκανε έκκληση στους Ουαλούς ανθρακωρύχους: «Είστε εργαζόμενοι. Έτσι αυτοί είναι οι ξένοι σύντροφοί σας ... Η επιλογή σας είναι μεταξύ της επανάστασης και της αυξανόμενης δουλείας. Αλλά δεν θα εξασφαλίσετε την χειραφέτησή σας, καταπολεμώντας τους συναδέλφους σας σκλάβους. Είναι το σύστημα, η αρχή του κέρδους, η επιθετικότητα του Mammon, την οποία πρέπει να πολεμήσετε. Όχι τους συντρόφους σας». Ο Wil Jon Edwards, ένας ντόπιος σοσιαλιστής που συμφωνούσε με πολλές από τις απόψεις του Aldred, εξέφρασε παρόμοιες θέσεις στον τοπικό Τύπο, αλλά ήταν προσεκτικός και δεν ανέφερε τη λέξη επανάσταση.

Η ένταση συνεχίστηκε και τον επόμενο χρόνο με κατηγορίες ότι τα κτίρια που κατείχαν οι Ισπανοί, οι Γάλλοι και οι Ιταλοί ήταν υπερβολικά γεμάτα και ότι ζούσαν σε «αηδιαστικές συνθήκες». Οργανώθηκε μια διαδήλωση ενάντια στους ξένους, ενώ προετοιμάστηκε και μια απεργία, η οποία όμως δεν έγινε την τελευταία στιγμή. Υπήρξε ένα περιστατικό μεταξύ Ισπανών εργαζομένων και ντόπιων. Όλοι οι Ισπανοί εργαζόμενοι βρίσκονταν στην Ομοσπονδία Ορυχείων της Νότιας Ουαλίας και αρνήθηκαν έντονα τις κατηγορίες εναντίον τους.

Ο Melchor Esteban ακολούθησε τα γεγονότα με μια έκκληση για διεθνή αλληλεγγύη: «Σύντροφοι εργαζόμενοι, είναι ντροπή για κάποιον χωρίς καμία αιτία να προσπαθεί να ανάβει τις φλόγες του φυλετικού μίσους».

Φαίνεται ότι εκτός από τον τυπικό φόβο για τους αλλοδαπούς, μεταξύ των γηραιότερων Ουαλών ανθρακωρύχων, υπήρξε επίσης η απειλή για τις κλειστές πατερναλιστικές κοινότητες στην περιοχή. Οι διάκονοι κάποιων παρεκκλησιών στην περιοχή είχαν τρομοκρατηθεί με την παρουσία ανθρώπων που ήταν καθυστερημένοι Καθολικοί ή, ακόμα χειρότερα, άθεοι. Παραπονέθηκαν, επίσης, για τη μρωδιά του σκόρδου, την αγάπη της ζωής στην ισπανική κοινότητα, την κατανάλωσή τους, το τραγούδι και το χορό τους με ακορντεόν τις βραδιές του Σαββάτου και της Κυριακής. Ωστόσο, οι Ισπανοί εργάτες κέρδισαν υποστήριξη μεταξύ των νεότερων εργαζομένων που τους άρεσαν όλες αυτές οι εκδηλώσεις. Είχαν αναπτυχθεί φιλίες μεταξύ των Ισπανών και ορισμένων από αυτούς τους νέους εργα-

ζόμενους. Έχουμε ήδη δει ότι πολλοί Ισπανοί μιλούσαν άπταιστα ουαλικά και λέτσι δημιουργήθηκαν δεσμοί μεταξύ ορισμένων νεαρών εργαζομένων που μπόρεσαν να συνομιλήσουν και στα ισπανικά. Υπήρξε ιδιαίτερη υποστήριξη μεταξύ των εργαζομένων που ήταν λίγο καιρό εκεί, όπως για παράδειγμα ο γεννημένος στην Ιρλανδία πατέρας του Dick Beamish, ντόπιου σοσιαλιστή ακτιβιστή.

Γνωρίζουμε από τις σελίδες της ισπανικής αναρχικής εφημερίδας «Tierra y Libertad» (στο τεύχος της 20ής Γενάρη 1915) ότι ο Esteban παράγγελε αντίτυπα της μεξικάνικης αναρχικής εφημερίδας «Regeneracion», δίνοντας τη διεύθυνση Maes fron, Abercrave. Γνωρίζουμε επίσης ότι η «Regeneracion» (Νοέμβρης 1913) κατέγραψε κάποιες δωρεές στο αγωνιστικό της ταμείο από τους J. Ch. Torres, D. Menbrive και Angela Meliton, με έδρα το Dowlais. (Φαίνεται ότι υπάρχει μια παράδοση των αναρχικών στο Dowlais που υποστηρίζει τον διεθνή αναρχικό Τύπο με τους ακόλουθους αναρχικούς του Dowlais που υποστήριζαν την ισπανική αναρχική επιθεώρηση «Revista Blanca» (Francisco Grau, Jesus Lombau και Santiago Gutierrez) (πληροφορίες από την Ιστορική Εγκυκλοπαίδεια του Ισπανικού Αναρχισμού). Έγιναν ακόμα δωρεές στην «Tierra y Libertad», τον Ιούλη του 1916 από τους Modesto Esteban στο Abercrave και F. Puerta, T. Sanz, S. Gallo, J. Suarez H. Revilla και «MG» στο Dowlais (Γενάρης 1915). Επιπλέον, αναρχικές ομάδες στο Dowlais (Reivindicacion, Pro Prensa, Ni Dogmas Ni Sistemas) και ο Όμιλος Ferrer στην Abercrave υποστήριξαν την έκκληση για ένα διεθνές συνέδριο ειρήνης στο El Ferrol στη Γαλικία της Βόρειας Ισπανίας. Αυτό είχε ξεκινήσει από ένα αναρχικό Αθήναιο σε αυτή την πόλη και έγινε όντως στις 29 Απριλίου. Ήταν παρόντες εκπρόσωποι των ομάδων του Dowlais και αποτέλεσε μια από τις πρώτες κινήσεις προς την ενοποίηση του αντιπολεμικού συναισθήματος που υπήρχε πριν από το παρόμοιο συνέδριο στο Zimmerwald. Ήταν επίσης η πρώτη σημαντική συνεργασία μεταξύ Πορτογάλων και Ισπανών ελευθεριακών που διακόπηκε βίαια από την αστυνομία. Εκτός από τις αναρχικές ομάδες υπήρξε επίσης ένα τμήμα του Ισπανικού Σοσιαλιστικού Κόμματος (PSOE) στο Dowlais.

«Οι πιο προχωρημένες ιδέες του σοσιαλισμού και ιδιαίτερα του συνδικαλισμού δεν έφθασαν στην άνω κοιλάδα του Swansea με τη δημοσίευση του «The Miners' Next Step», αλλά με τον ερχομό των Ισπανών (σελ.13 Η. Fed). Η νέα γενιά των αγωνιστών ανθρακωρύχων που εμφανίστηκαν στο Abercrave τη δεκαετία του 1920 αναγνώρισε ειδικά ότι είχαν αναπτύξει μια προηγμένη ταξική συνείδηση και μια διεθνιστική προοπτική λόγω της επιρροής των Ισπανών ανθρακωρύχων.

Πηγές:

Thomas, M. (2005) Anarchist ideas and counter-cultures in Britain, 1880-1914

O'Leary, P. (2004) Irish migrants in modern Wales.

Francis, H & Smith, D. (1998) The Fed: a history of the South Wales miners in the twentieth century

Campbell, A. Fishman, N., Howell, D. (1996) Miners, unions and politics, 1910-47

Egan, D. (1979) The Miners Next Step. Labour History Review, 38

PDFs of relevant Tierra y Libertad:

<http://www.cedall.org/Documentacio/Prensa%20Libertaria/tierra%20y%20libertad/1910-1919/00244.pdf>

<http://www.cedall.org/Documentacio/IHL/Tierra%20y%20Libertad%201910-1919.pdf>

<http://www.cedall.org/Documentacio/Prensa%20Libertaria/tierra%20y%20libertad/1908-1909/00019.pdf>

Relevant Regeneracion: <http://www.archivomagon.net/Periodico/Regeneracion/CuartaEpoca/PDF/e4n164.pdf>

Report on the El Ferrol Congress: <http://www.memorialibertaria.org/valladolid/spip.php?article152>

Historical Encyclopedia of Spanish Anarchism : <http://www.christiebooks.com/ChristieBooksWP/wp-content/uploads/2009/12/Enciclopedia-del-anarquismo-espanol-Parte-3.pdf>

**Μετάφραση: «Ούτε Θεός-Ούτε Αφέντης».*